

Přibližně tři pětiny ředitelů středních škol zapojených do inspekčního elektronického zjišťování nepostrádají žádné vzdělávací akce DVPP v oblasti podpory nadání. Graf č. 35 ukazuje, v kterých oblastech nadání by ostatní školy uvítaly více DVPP. Jako jiné ředitelé nejčastěji zmiňovali oblast odborných dovedností.

Pomoc od externího mentora nebo konzultanta by 60,4 % ředitelů oslovených středních škol volilo pro podporu pedagoga při jeho práci s nadanými a 61,2 % ředitelů přímo pro nadané žáky. Necelých 23 % škol by tak potřebovalo podpořit v obou oblastech.

6 Závěry

Jak ukazují zjištění z inspekční činnosti, oblast podpory a vzdělávání nadaných, talentovaných a mimořádně nadaných dětí a žáků je ve školách stále v počátečním stádiu. Ve srovnání se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je tato oblast v praxi škol méně akcentována a mnohem méně propracována. Toto obecné zjištění se týká různou měrou všech stupňů vzdělávání a všech aspektů vzdělávání nadaných, počínaje pojetím vzdělávání v koncepčních dokumentech škol a identifikací nadání přes organizační stránku (např. ustanovení funkce garanta/koordinátora péče o nadané) až po aplikaci účinné podpory. Zejména s ohledem na zavádění principů společného vzdělávání je proměna přístupu ke vzdělávání talentovaných, nadaných a mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů nezbytná.

Naprostá většina škol předškolního, základního i středního stupně vzdělávání sice vnímá potřebu podpory nadaných a talentovaných dětí a žáků, avšak jejich přístup zpravidla není systematický, a tedy není dostatečně účinný. Je třeba konstatovat, že školy potřebují v oblasti péče o nadané intenzivnější podporu.

Školy mají rozvoj nadání často zpracován ve školním vzdělávacím programu, což je nesporně pozitivní skutečnost. Mnohem méně často však tento aspekt figuruje v dalších podstatných strategických dokumentech (vlastní hodnocení školy, kde jsou výjimkou střední školy, plán profesního rozvoje pedagogů apod.). Tato skutečnost omezuje volbu optimálních prostředků podpory dětem a žákům a vyhodnocení jejich účinnosti. Klíčovým nedostatkem je vyplývající malá proškolenost pedagogů v dané oblasti.

Při identifikaci nadaných dětí a žáků postupují školy v zásadě správně, tím, že uplatňují pedagogická pozorování, na základě kterých vytipují žáky, u nichž se projevuje nadání a talent. Velmi málo pedagogů však absolvovalo odpovídající vzdělávání, což může znamenat významné nepřesnosti v této identifikační práci. Míra spolupráce, zejména plánované systematické spolupráce, s odbornými pracovišti školských poradenských zařízení je přítom v této oblasti nízká.

Z hlediska konkrétní podpory nadaným žákům se školy soustředí často na jednotlivé dílčí formy (soutěže, olympiády apod.), ale také na systematictější podporu formou individualizace vzdělávacího procesu a obohacování učiva. Je však otázkou, do jaké míry může být takováto (být v zásadě správná) podpora efektivní, uskutečňuje-li se bez přesnější indikace nadání, bez příslušného vzdělání pedagogů a bez vyhodnocení účinnosti podpory.